

Strategische Agenda van OCW Samenvatting

De strategische agenda geeft de koers aan van het ministerie van OCW voor het hoger onderwijs (HO) voor de komende 10 jaar. Op termijn komt door de invoering van het leenstelsel een bedrag vrij dat volgens de minister zal oplopen tot 1 miljard euro. Dit geld is bedoeld voor beter onderwijs voor alle studenten. De agenda is onderverdeeld in drie thema's: (1) onderwijskwaliteit, (2) toegankelijkheid, talentontwikkeling en diversiteit, en (3) de verbinding met de samenleving. De agenda staat in het teken van het leveren van een zichtbare kwaliteitsimpuls voor studenten en docenten met de middelen die voortkomen uit het studievoorschot.

Ambitie van de strategische agenda is om onderwijs te maken dat kleinschalig en responsief is, ruimte geeft voor samenwerking en ontwikkeling van individueel talent, studenten uitdaagt, en door gemotiveerde en hooggekwalificeerde docenten gedragen wordt. Naast kwalificatie zal er meer aandacht komen voor socialisatie en persoonsvorming (*Bildung*). Hiervoor zullen er meer verschillen in aanbod van onderwijs komen en profilering van instellingen die bijdragen aan creatief, innovatief en uitdagend onderwijs van hoge kwaliteit. Ook zal er meer samenwerking in de onderwijsketen moeten plaatsvinden om studenten naar de juiste plek in het HO te begeleiden. Essentieel hierbij zijn flexibele leerroutes, betere overstapmogelijkheden, maatwerktrajecten en meer mogelijkheden om vakken van verschillende opleidingen en instellingen te combineren. Een andere ambitie is dat HO-instellingen op alle niveaus structurele verbindingen aangaan tussen onderwijs, onderzoek en praktijk. Echter, niet alle instellingen en opleidingen hebben baat bij dezelfde maatregelen. Tegelijkertijd is het van belang dat investeringen leiden tot zichtbare verbeteringen voor studenten. Daarom is ervoor gekozen om instellingen de ruimte te bieden een aanpak te kiezen die past. In de strategische agenda wordt benadrukt dat instellingen op instellingsniveau met hun achterban de ambities formuleren voor de toekomst van de instelling. Vooruitlopend op de investeringen die mogelijk worden met het studievoorschot geven de instellingen zelf een kwaliteitsimpuls van jaarlijks in totaal 200 miljoen euro gedurende 2015, 2016 en 2017. Vanaf 2018 komen de opbrengsten van het leenstelsel geleidelijk beschikbaar.

Wat gaat er gedaan worden?

1. Onderwijs kleinschaliger en intensiever maken door extra docenten, tutoeren en mentoren, docentonderzoekers en lectoren aan te stellen.
2. Verwevenheid tussen onderwijs en onderzoek. Door toenemende aantallen extra docentonderzoekers worden studenten meer betrokken bij wetenschappelijk onderzoek. In het hbo zal door meer lectoren, docenten met een master en gepromoveerde docenten het onderwijs, praktijkgericht

onderzoek en beroepspraktijk steviger verbonden worden. Dit zal moeten leiden tot een betere balans tussen onderzoek en onderwijs.

3. Talentprogramma's. Er zal geïnvesteerd worden in onderscheidende trajecten die bijdragen aan de kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming van studenten.
4. Studiefaciliteiten en digitalisering. Voor kleinschalig onderwijs zijn investeringen nodig in onderwijsruimten en ICT, zoals werkgroepzalen, groepsworkplekken en infrastructuur om blended learning en (Open) Online Onderwijs te faciliteren. Daarnaast zullen alle docenten in 2025 onderwijsmateriaal vrij beschikbaar stellen zodat er gebruik gemaakt kan worden van elkaars digitale leermaterialen.
5. Specifieke stimulering van landelijke prioriteiten:
  - Comenius-beurzen voor excellente docenten, docententeams en onderwijsleiders.
  - Verbeteren van de samenwerking in de regio ten behoeve van een betere doorstroom in het onderwijs en aansluiting op de arbeidsmarkt. Door goede voorlichting aan studenten, een actief alumni beleid en het faciliteren van stages in het wo, zal er een sterke verbinding met de arbeidsmarkt ontstaan.
6. Profilering. Om profilering en veelbelovende regionale samenwerkingsverbanden te helpen doorontwikkelen, zal 2% van de onderwijsbekostiging hiervoor blijven worden ingezet. Er zal ruimte worden geboden voor vernieuwing van het opleidingsaanbod.
7. Internationalisering: uitgaande mobiliteit stimuleren, werving en binding van buitenlandse studenten verbeteren en transnationaal onderwijs faciliteren.
8. Stimuleren Leven Lang Leren. Daarbij zullen de eerste vier cohorten studenten in het nieuwe stelsel aanspraak kunnen maken op een voucher ter waarde van €2000,- waarmee zij na hun afstuderen de mogelijkheid krijgen om nogmaals scholing te volgen, zodat ook zij iets terug zien van de investeringen in het onderwijs vanuit het studievoorschot.
9. Beter benutten (taskforce OV-kaart): maatregelen zullen worden genomen om de rijksuitgaven aan het studentenreisproduct te maximaleren op 750 miljoen euro per jaar vanaf 2025.
10. Doorstroom en studiesucces. Er zal geïnvesteerd worden in het verbeteren van het studiekeuzeprocess, het versterken van samenwerking met vo-scholen, mbo- en HO-instellingen gericht op beter doorlopende leerlijnen en loopbaanoriëntatie, het voortzetten van het eerstejaars BSA, het besteden van aandacht aan de verschillende talenten van studenten en het bieden van meer maatwerk en begeleiding door tutoring en mentoring. Hiervoor zal er meer differentiatie in het onderwijsaanbod komen en komt er meer samenwerking tussen HO-instellingen om flexibele programma's mogelijk te maken.